

O POĀĀSĀ• A JMENINĀ•CH 37. TĀ•DNE

ĀĀEtrtek, 13 zĀĀTĀ• - 2007

Obloha tĀĀ•ká hustými mraky, tmavĀ• hrozivými nás ĀĀene pod stĀTMechu - kamkoliv - jen se schovat pĀTMed pĀTMívaly vod shĀry... A kdyĀĀ zas vykoukne slunĀ•ko, pohladĀ• zmoklé pozemšĀĀanky, hned vypadá svĀ•t hezĀ•í, hned se víc a líp vyĀTMídĀ. Stála jsem u jednoho stĀnku ve frontĀ•, bylo tam plno šĀĀavnaté zeleniny i ovoce, ceny mírné, prodavaĀ•ka vstĀTMícná - ale vodoteĀ• mne odehnala...

Za pár minut bylo po všem, mám plno nádhernĀ• velkých kedluben - ĀĀe bychom dnes vaĀTMili/y z nich? Kedlubinky zadĀ•láváné, kedlubní zelĀ•ko, kedluby-kadluby plnĀ•né... co ještĀ•? Vzpomínejte a napište! Lubor (13. 9.) jméno je nepopíratelnĀ• slovanského pĀ•vodu. Je odvozeno od starobylého základu ljub - coĀĀ• jak je všem notoricky známo vyjadĀTMuje libost, lásku, zalíbení - je tomu tak u všech LuborĀ•, LubošĀ•, LubomírĀ•, LiborĀ•, LibĀ•n, Liboslav, Libuší (ta pĀ•vodní se kdysi jmenovávala Luboša) atd. atd. Jméno Lubor se poslední dobou moc nedává - ale i tak jich u nás ĀĀije asi patnáct set. Mezi tĀ•mi, co se proslavili, bychom mohli jmenovat Lubora Tokoše - Ā•eského herce a Lubora Niederle - Ā•eského slavistu (neplést, prosím, se slávistou), antropologa, etnologa a archeologa. Ten první - úplnĀ• první Lubor - se musel narodit coby skuteĀ•nĀ• kouzelné miminko (tzv. k seĀĀrání) a taky musel mít romantickou maminku - nebo vy v tom jménĀ• neslyšíte šumĀ•t líbezný bory po skalínách? Radka (14. 9.) také nezapĀTMe svĀ•j slovanský pĀ•vod. Je to takové veselá a hravé jméno. Jazykologové se domnívají, ĀĀe jde o zdrobnĀ•linu jmen Radoslava, Radmila, Radomila. Jsou to jména jiĀĀ• prvoplánovĀ• vyjadĀTMující rado. Jiný ovšem tvrdí, ĀĀe základem tohoto jména je sloveso radĀ•ti, coĀĀ• kdysi znamenalo starat se, dbáti o nĀ•co, chtít nĀ•co - dodnes se nám dochoval výraz, ĀĀe je radno (nebo není) to Ā•i ono udĀ•lat. NicménĀ• v Indii existuje (coĀĀ• vím od rodilého Inda) ĀĀenskĀ• jméno velmi podobné: Radika. A hádejte co znamená: veselá, šĀĀastná - tedy ráda.

PĀTMedstavuji si to tak, ĀĀe se kdysi nĀ•kde v Indii narodila malá holĀ•iĀ•ka a kdyĀĀ ji pláclí po zadeĀ•ku, nespustila obvyklý ale zaĀ•ala se smát. Byla prostĀ• ráda, ĀĀe uĀĀ• je tady. Co se Pitekanthropus postavil na zadní a zaĀ•al chodit po dvou, je ĀĀivot lidský samý stres, strach, nervy a boj o pĀTMeĀĀítí. Radostných a veselých lidí je tudĀĀ• velice zapotĀTMebí. BuĀ•me te nás peĀ•ují naše radostné a veselé Radky a oslavte s nimi jejich svátek. Jolana (15. 9.) má jméno je u nás velmi neobvyklé. Mnohem frekventovanĀ•jší je na Slovensku. ÚdajnĀ• je to slovenská verze jména Helena. NĀ•kteĀTMí jazykozpytci ovšem tvrdí, ĀĀe je tomu jinak, ĀĀe je to odvozeno od maĀ•arského základu jóléan - coĀĀ• znamená správná, dobrá dívka. U nás mnoho Jolan nenajdete - ale všichni známe televizní moderátorku Jolanu Voldánovou - takĀĀe se sem tam pĀTMeci jen nĀ•jaká najde. Proto jim pĀTMejeme, aby svĀ•j svátek hezky oslavily a uĀĀily si krásný víkend - neb letos Jolana pĀTMipadne na sobotu. Ludmila (16. 9.) Tady je vše jasno. Ludmila je veškerému Lidu milá - aby taky ne. Lídami, Lidkami, Ludmilkami, Liduškami apod. se to u nás jen hemĀĀí.

Je to obecnĀ• oblíbené jméno, které se u nás dĀ•dí z matky na dceru, z babĀ•ky na vnuĀ•ku - prostĀ• má velkou tradici. Je to zajisté proto, ĀĀe patronka všech Ludmil byla svatá Ludmila, babĀ•ka knĀĀete Václava, manĀĀelka knĀĀete BoĀTM l., spolu s kterým pĀTMijala kĀTMest v r. 833 - a to od samotného MetodĀ•je. Byla téĀĀ• matkou knĀĀete Vratislava - jehoĀĀ• Ā• Drahomíra mu povila dva syny Václava a Boleslava (tady je prostĀ• malá zemĀ• a ĀĀije tu v podstatĀ• pár lidí - a ani tenkrát to nebylo lepší, takĀĀe se dá ĀTMíci, ĀĀe tu je kaĀĀdy pĀTMĀ•bným kaĀĀdého). Po VratislavovĀ• smrti se ujala vláda

a aby se nemusela se svou tchýní dĀ•lit o moc, dala ji radĀ•ji zardousit.. Podle povĀ•stí ovšem Ludmila v hrobĀ• nezetlela, ale naopak, kdyĀĀ ji dal její vnuk Václav pohĀTMbít, její tĀ•lo vypadalo jako ĀĀivé a vydávalo libou vĀ•ni. ProstĀ• zázrak. A Ludmila byla prohlášena za svatou a zĀ•stala tak svému „lidumilá" aĀĀ• do dnes. NadĀ•ĀĀda (17. 9.) Ach, to je krásné jméno - je to jedno ze tĀTMí jmen, která v rĀ•zných obmĀ•nách kolují mezi lidmi na celém svĀ•tĀ•. Tedy: Víra, Láska, NadĀ•je. NadĀ•ĀĀda je staroslovĀ•nský pĀTMeklad ĀTMeckého Elpis, coĀĀ• znamená nadĀ•je. (Víra a Láska jsou Ljubov - jak všichni zajisté víme). I kdyĀĀ jsme zoufalí a je nám mizernĀ• - dokud ĀĀijeme, stále je nadĀ•je, ĀĀe se to zlepší. KdyĀĀ ztratíte nadĀ•ji, ztratíte všecko - není proĀ• ĀĀít. Jméno NadĀ•ĀĀda se proto dávalo holĀ•iĀ•kĀ•, kterých jejich rodiĀ•e doufali, ĀĀe se ĀĀivot dcerky bude ubírat ménĀ• strastiplnými cestĀ•kami, neĀĀ• ten jejich a ĀĀe bude -

šĀĀastná. NadĀ•ĀĀd, NaĀ•, Nadinek u nás ĀĀije kolem dvaceti tisíc - a doufejme, ĀĀe jsou šĀĀastné všecky, alespoĀ• my jim to ze srdce pĀTMejeme. Za všechny slavné bychom mohli jmenovat Ā•eskou zpĀ•vaĀ• NaĀ•u Urbánkovou - která se pĀTMed lety narodila jako NadĀ•ĀĀda Balabánová a kterou dnes vidáme nĀ•kolikrát za den s kosmodiskem. Kryštof (18. 9.) má jméno ĀTMeckého pĀ•vodu - sestává se ze dvou slov - Christos -

„olejem pomazaný" a ferein - „nosití". V pĀTMeneseném slova smyslu je to Ā•lovĀ•k, nosící Krista ve svém srdci. O existenci jednoho z nejoblíbenĀ•jšich svĀ•tcĀ• nevíme celkem nic - tedy krom toho ĀĀe ĀĀil a zemĀTMel muĀ•ednick

- jinak by se nestal svatým. Ale aĀ• uĀĀ• to bylo jak chtĀ•lo, Kryštof se stal ochráncem cestujících, poutníkĀ•, cestovatelĀ•, námoĀTMníkĀ• a v dnešní dobĀ• téĀĀ• automobilistĀ•. Kdysi (moĀĀná ještĀ• i dnes) dávaly maminy a ĀĀeny námoĀTMníkĀ• svým muĀĀĀm a synĀ•m ĀTMetízek s pĀTMívĀ•skem, znázorĀ•ujícím svatého Kryštofa. A ty je svĀ•tec na cestách uchránil od všeho zlého. DluĀĀno ĀTMíci, ĀĀe ne vĀĀdy se mu to povedlo. I naš policijti da akcím, pĀTMi kterých provádĀ•li kontroly na silnicích, jméno "Akce Kryštof" - však pamatujeme. UĀĀ• prý je ale zrušili. NicménĀ• víme alespoĀ• od dvou cestovatelích, jejichĀĀ• jméno bylo „nomen omen" (jméno pĀTMedurĀ•ujĀ• osud Ā•lovĀ•ka). Byl to Kryštof Harant z PolĀĀic a BezdruĀĀic a Kryštof Kolumbus. Dnes toto jméno opĀ•t nab

na popularitĀ• a dává se Ā•ím dále tím více miminkĀ•m. Staneme se snad národem cestovatelĀ•? Zita (19. 9.) je velmi neobvyklé ĀĀenskĀ• kĀTMestní jméno; i jeho pĀ•vod je nejasný. ObecnĀ• se pĀTMedpokládá, ĀĀe vzniklo rĀ•znými obmĀ•nami latinského slova Fwelicitas - tedy štĀ•stí. V italšinĀ• téĀĀ• existuje výraz zita, oznaĀ•ující mladé dĀ•vĀ•e. PĀ•vo nositelkou tohoto jména byla svatá (jak jinak) Zita, která se stala patronkou kuchaĀTMĀ•, domácích sluĀĀebníkĀ• a všech lidí, kteĀTMí hledali, hledají a budou hledat klĀ•e. TakĀĀe milé dámy, aĀĀ• se pĀTMíštĀ• budete pĀTMed vašimi dveĀTMi hystericky hrabat v kabelce, vyndavat veškerý její obsah - a ty zatracené klĀ•e, co je celou tu dobu slyšíte cinkat, ne a ne najít - uĀĀ• víte, na koho se máte obrátit. Svatá Zita zaruĀ•enĀ• pomĀĀĀe. Ze známých lidí nosila její jméno napĀTMĀklad Zita Bourbonsko-Parmská, manĀĀelka posledního rakouského císaĀTMe Karla I. Jinak Zit u nás ĀĀije nĀ•co kolem patnácti set - a dá se pĀTMedpokládat, ĀĀe s hledáním klĀ•Ā• nikdy problémy nemĀ•ly. Gratulujeme. PidĀ•